

Saco studentråd: Förbättra situationen för studenter med barn

Antalet studenter med barn ökar, men trygghetssystemen hänger inte med. Enligt nya beräkningar från Saco studentråd kan en student med barn öka sin inkomst med nästan 10 000 kronor i månaden genom att ta ett arbete i dagligvaruhandeln i stället för att återgå till studier efter sin föräldraledighet. Saco studentråd kräver nu att politiken tar sitt ansvar och förbättrar de ekonomiska och praktiska förutsättningarna för studenter med barn och presenterar 6 konkreta förslag på förbättringar. Tilläggsbidraget ska höjas, tilläggslånen ska tillgängliggöras för fler och föräldraförsäkringen uppdateras för att inkludera studerande.

Inledning

Under ansökningsperioden till högre utbildning 15 mars-15 april väljer Saco studentråd att lyfta situationen för studerande föräldrar.

Studenter med barn är en ofta bortglömd men särskilt utsatt grupp av studenter. I närtid har studier indikerat att föräldrar upplever att det finns både ekonomiska och praktiska hinder kopplade till högskolestudier. Dagens studiemedel fångar inte upp studerande föräldrar på ett bra sätt. Dagens socialförsäkringssystem exkluderar på många sätt studerande föräldrar. Antalet studerande föräldrar ökar, men trygghetssystemen hänger inte med.

Om politiken menar allvar med att den högre utbildningen ska vara tillgänglig för alla är det dags att förbättra de ekonomiska och praktiska förutsättningarna för studenter med barn.

Hur omfattande är problematiken?

- Antalet studerande föräldrar som tar tilläggsbidrag har ökat exponentiellt de senaste 7 åren (se Bilaga: Figur 1)
- Under 2020 hade totalt 111 600 barn under 12 år en studerande mamma i Sverige (se Bilaga: Figur 2)
- 60 procent av alla studerande föräldrar uppger att deras hushåll inte skulle klara av att betala en oväntad utgift på 12 000 kronor utan lån eller bidrag (jämfört med 40 procent bland studenter över lag)¹.

¹ CSN (2021) Högskolestuderande inkomster och utgifter 2020, Rapport 2021:3

- 46 procent av alla studieintresserade föräldrar med barn under 12 år uppger att ett av de största hindren för vidare studier är att det inte fungerar med familjesituationen².

Hur ser förutsättningar för studenter med barn ut idag?

Ekonomiskt:

- En studerande förälder med en partner som tjänar undre kvartilen som väljer att börja arbeta i dagligvaruhandeln efter sin föräldraledighet ökar sin inkomst med över 9 860 kronor i månaden jämfört med att återgå till studier, enligt beräkningar från Saco studentråd.³
- Studerande föräldrar har idag rätt till studiemedel precis som andra studenter. 2022 uppgår det till 11 088 kr i månaden, varav 3 360 kr är bidrag och 7 728 kr lån.
- Därutöver kan studerande föräldrar ansöka om tilläggsbidrag som uppgår till 636 kr i månaden för ett barn och 1 040 kr för två barn. Kan endast ges till en förälder, även om båda studerar.
- Alla föräldrar kan, om de uppfyller kraven, ansöka om bostadsbidrag för barnfamiljer med låg inkomst. Beloppet bestäms beroende på boendekostnader och hushållets inkomster.
- Alla studerande över 25 år som har arbetat och tjänat minst 200 445 kr kalenderåret innan påbörjade studier kan ansöka om tilläggs lån. Under pandemin är de tillfälligt höjda med ungefär 25 procent och uppgår till 4 788 kr i månaden.

Praktiskt:

- Gravida studerande utan vilande SGI har idag inte tillgång till graviditetspenning, ens när de är på arbetsplatser där en arbetstagare har rätt till graviditetspenning.
- Studerande föräldrar har inte möjlighet att överföra sitt vabbande.

Saco studentråds förslag (i urval)

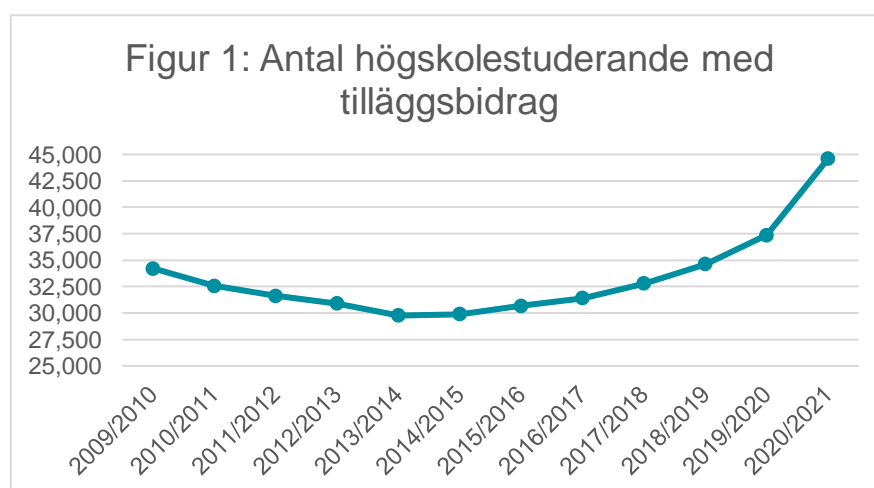
- Att tilläggsbidraget ökar med 50 procent.
- Att tilläggsbidraget görs tillgängligt för alla studerande vårdnadshavare.

² Ungdomsbarometern (2021) LL-Barometern 2021 – En studie om livslångt lärande, Rapport

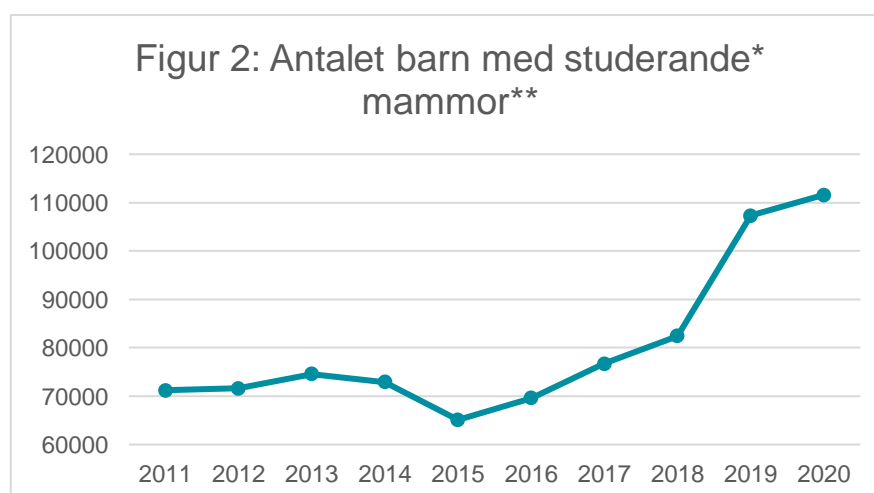
³ Parametrar: lön(28,1t kr/m), partners lön(30,3t kr/m), förskoleavgift(3% av bruttolöns), tilläggsbidrag(636 kr/m), studiebidrag(3 360 kr/m), studielån(7 728 kr/m)

- Att tilläggslånet tillgängliggörs för alla studerande föräldrar, utan inkomstkrav.
- Att den temporära höjningen av tilläggslånet permanenteras.
- Att studenter ska kunna beviljas graviditetspenning vid studier som innebär påfrestande moment.
- Att det på lärosätena inrättas särskilda studieplatser dit studerande föräldrar kan gå med sina barn.

Bilaga: Figurer

Källa: CSN statistikdatabas

* studerande på alla nivåer.

** mammor valda för att undvika dubbelräkning av barn.

Källa: SCB statistikdatabasen